

Број: 617/2008-Д-02/4
Датум: 17.11.2008.

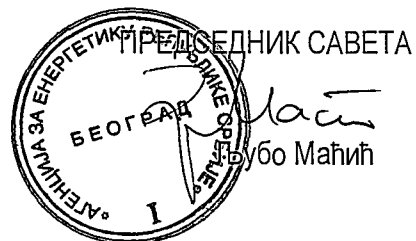


АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

„YUGOROSGAZ“ а.д., Београд
Господин Владимир В. Колдин, извршни директор
Змај Јовина 8-10
11000 Београд
факс: 011/321 66 88

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса, који сте нам доставили дописом од 27.10.2008. (заведено у Агенцији под бројем 618/2008-Д-02 од 27.10.2008. године), Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса који сте нам доставили дописом од 27.10.2008. (заведено у Агенцији под бројем 617/2008-Д-02 од 27.10.2008. године), и Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце, који сте нам доставили дописом од 27.10.2008. (заведено у Агенцији под бројем 619/2008-Д-02 од 27.10.2008. године).



11000 БЕОГРАД, Теризије 5/У
тел: (011) 30 33 890 & 30 33 884
факс: (011) 32 25 780
Email: aers@aers.rs • URL: www.aers.rs

На основу члана 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 91. седници од 14.11.2008. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса „Yugorogaz“, а. д., Београд, и даје следеће:

МИШЉЕЊЕ

1. „Yugorogaz“, а. д., Београд, доставио је својим дописом од 27.10.2008. године (заведено у Агенцији под бројем 618/2008-D-02 од 27.10.2008. године) на мишљење Предлог одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса којим су утврђене следеће цене:

Тарифни елемент	Тарифни став	Јединица мере	Динара по јединици мере
Енергент	Енергент	m ³	1,35
Капацитет	Капацитет	m ³ /дан/година	66,28
Енергент	Енергент за управљање системом	m ³	0,36

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, као и висине планиране стопе повраћаја на регулисана средства који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007) признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је „Yugorogaz“, а. д., Београд, при образовању цене за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност транспорта природног гаса и извршио алокацију максимално одобрених прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007);
- исказао цене за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса („Службени гласник РС“, 1/2007);
- стопу повраћаја на регулисана средства обрачунао у висини од 3,75%.

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила:

- да су сви елементи релевантни за утврђивање оправданих трошкова пословања и максимално одобреног прихода за енергетску делатност транспорта природног гаса, реално исказани и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим;

- да је предложена стопа повраћаја нижа од нивоа уобичајене стопе у земљама са сличним условима и ризицима пословања за енергетску делатност транспорта природног гаса.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за транспорт природног гаса, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 649/2008-Д-И/11
Београд, 14.11.2008. године



АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама за притуп и коришћење система за транспорт природног гаса

1. Уводне напомене

У складу са чланом 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004), Yugorogasz a.d., Београд као транспортер природног гаса, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог цена за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 618/2008-D-02 од 27.10.2008. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса, попуњене све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле као и пратећа документација.

Yugorogasz a.d., је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога а током анализе предлога достављеног 11.03.2008., извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

2. Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле за енергетску делатност транспорта природног гаса предметни подносилац захтева је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност транспорта природног гаса а према Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007), као и на формално - техничку исправност алокације предметних максимално одобрених прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима а према Тарифном систему за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса („Службени гласник РС“, 1/2007).

У поступку оцене оправданости планираних трошкова пословања у 2008. години и начина исказивања њихове вредности, Агенција је имала у виду следеће:

- Подносилац захтева је затворено акционарско друштво и ималац је лиценци за обављање пет енергетских делатности, а поред тога обавља и неенергетске делатности.
- Подносилац захтева је у складу са чланом 43. Закона извршио раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима, као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2007. годину. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама Правила информисања наведени за 2007. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2007. годину за енергетску делатност

транспорта природног гаса, уз занемарљива одступања која немају готово никаквог утицаја на висину цена из предложеног акта о ценама за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобреног прихода за енергетску делатност транспорта природног гаса извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких трошкова, средстава и осталих прихода у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

3. Опис транспортног система

„Yugorosgaz“ а.д. обавља делатност транспорта природног гаса на 67,5 km гасовода високог притиска, ППС Појате и ГМРС Ниш . Наведени подаци су из лиценце 023/07-ЛГ-20 од 01.02.2007. године, а након издавања лиценце није било додатних захтева за проширење лиценце.

4. Количине природног гаса планиране за транспорт у 2008.г.

Тарифни елемент „енергент“ - 31.400.000 m³ је укупна планирана количина природног гаса. Од наведених количина планирано је 22.000 m³ за сопствену потрошњу транспортног система и то 2.000 m³ за грејање просторија и 20.000 m³ за предгревање природног гаса на ГМРС. Планирано је 31.378.000 m³ је за испоруку у сопствени дистрибутивни систем. Планиране количине за 2008. годину су веће од реализације у 2007. години за 22%.

Тарифни елемент „капацитет“ - 273.749 m³/дан/год. је за 2008. годину усвојен на основу података из 2007. године. С обзиром да није било адекватног мерења на ППС Појате, коришћен је податак о максималној дневној потрошњи целокупног дистрибутивног система у који се испоручује природни гас са транспортног система.

5. Планирани губици природног гаса за 2008.год.

Губици природног гаса у транспортном систему нису планирани за 2008.годину. С обзиром да почетком 2008. године још није постојало адекватно мерење на ППС Појате на ком ЈП „Србијасгас“ испоручује природни гас „Yugorosgaz“ а.д., као и на ГМРС Ниш, где се испоручује природни гас у дистрибутивни систем, количине измерене код купаца природног гаса су узете као количине које су испоручене са транспортног у дистрибутивни систем „Yugorosgaz“ а.д. Због наведеног, нису утврђени губици у 2007. години, те је усаглашено да се они не планирају ни за 2008. годину. Агенција је у Коментару на енергетско-техничке табеле од 24.03.2008. године, обавестила „Yugorosgaz“ а.д. да, ако се у току 2008. године поставе адекватна мерила и по завршетку године се утврде оправдани губици који су у складу са међународним искуствима, они ће бити признати и унети у 2009. годину кроз корекциони елемент.

6. Анализа планираних инвестиција за 2008.год.

„Yugorosgaz“ а.д. нема усвојен петогодишњи план развоја, што отежава анализу оправданости инвестиција.

Програмом пословања „Yugorosgaz“ а.д за 2008. годину, предвиђене су следеће инвестиционе активности за делатност транспорта природног гаса: завршетак техничке документације и

припремних радова за почетак изградње магистралних гасовода МГ-10 Ниш - Димитровград и МГ11 Ниш - Лесковац. Планирана је реконструкција ППС Појате са циљем да се омогући адекватно мерење. У осталим улагањима, планирана је набавка аутомобила, као и рачунарске опреме и програма. Предложене инвестиције су оправдане.

7. Оперативни трошкови за енергетску делатност транспорт природног гаса

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2008. годину од 6,0% (односно 7,1% просечно), као и да је планирана транспортована количина природног гаса у регулаторном периоду за 21,8% већа у односу на претходну годину, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду у износу од 38.881.000 динара (за 54,6% мање у односу на претходну годину), а приказани су у табели на следјој страни.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на претходну годину и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- Позиција „Трошкови горива и енергије“ бележи раст од 15%. Главни узрок таквом расту су трошкови електричне енергије који су планирани у регулаторном периоду у износу од 344.000 динара (за 52,8% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица промене пословног простора (у мају 2007. године). Имајући у виду наведено образложење подносиоца захтева као и пораст цене електричне енергије који је остварен у досадашњем делу регулаторног периода, планирана висина овог трошка се у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови зарада и накнада зарада (брото)“ заједно са позицијом „Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 11.096.000 динара (за 61,8% мање у односу на претходну годину). Подносилац захтева је предметни трошак планирао у регулаторном периоду у складу са инструкцијама које су му дате од стране Агенције (инструкција је дата на основу benchmarkinga са упоредивим енергетским субјектом), односно у висини од 73.000 динара месечно по запосленом, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови накнада по уговору о делу“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 322.000 динара (за 56,5% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица увећаних трошкова везаних за регулисање заштите на раду, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.

ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

у 000 динара

Редни број	Позиција	2007	2008	Индекс
1.	Трошкови материјала	1.627	1.672	103
1.1.	Трошкови материјала за израду	269	150	56
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	336	350	104
1.3.	Трошкови горива и енергије	1.022	1.172	115
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	59.520	16.504	28
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (бруто)	25.961	9.109	35
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	3.063	1.986	65
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	206	322	156
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима			
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	123	473	384
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	775		
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	20.722	2.592	13
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	8.670	2.021	23
3.	Трошкови производних услуга	13.926	8.456	61
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака			
3.2.	Трошкови транспортних услуга	760	800	105
3.3.	Трошкови услуга одржавања	9.045	3.432	38
3.4.	Трошкови закупнина	2.836	3.000	106
3.5.	Трошкови сајмова			
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде		300	
3.7.	Трошкови истраживања			
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују			
3.9.	Трошкови осталих услуга	1.285	924	72
4.	Нематеријални трошкови	10.559	12.249	116
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	1.886	2.031	108
4.2.	Трошкови репрезентације	1.578	1.504	95
4.3.	Трошкови премија осигурања	6.286	7.033	112
4.4.	Трошкови платног промета	29	67	230
4.5.	Трошкови чланарина	348	200	57
4.6.	Трошкови пореза	162	266	164
4.7.	Трошкови доприноса			
4.8.	Остали нематеријални трошкови	270	1.148	425
5.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4)	85.632	38.881	45
6.	Број запослених (стање крај године)	11	14	127

- „Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 473.000 динара (за 284,3% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица промене пословног простора (пословни простор је услед повећаног обима пословних активности увећан четири пута), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 2.592.000 динара (за 87,5% мање у односу на претходну годину). Подносилац захтева је предметни трошак планирао у регулаторном периоду у складу са инструкцијама које су му дате од стране Агенције (инструкција је дата на основу benchmarkinga са упоредивим енергетским субјектом), односно у висини од 1.111.110 динара годишње по члану управног и надзорног одбора (односно у висини припадајућег дела предметног заједничког трошка за седам чланова управног и надзорног одбора који је алоциран у енергетској делатности транспорта природног гаса), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- Трошкови услуга одржавања планирани су за 62% мање у односу на претходну годину. У структури ових трошкова „Трошкови услуга одржавања гасоводног система“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 2.895.000 динара (за 64,3% мање у односу на претходну годину), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови закупа пословног простора“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 3.000.000 динара (за 10,2% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица промене пословног простора (у мају 2007. године), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- У оквиру „Трошкови осталих услуга“ предвиђени су и трошкови чувања имовине и физичког обезбеђења који су планирани у регулаторном периоду у износу од 236.000 динара (за 68,8% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица промене пословног простора (у мају 2007. године), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови премија осигурања имовине“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 7.021.000 динара (за 11,9% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица увећања вредности имовине која је предмет осигурања (између осталог и услед интензивираних пројеката гасификације), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- Трошкови пореза већи су у односу на претходну годину за 64%. У оквиру ових трошкова, трошкови накнада за уређење грађевинског земљишта планирани су у регулаторном периоду у износу од 200.000 динара (за 86,9% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица повећаних активности на регулисању имовинско - правних односа на постојећим и планираним трасама система за транспорт природног гаса, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.

- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ нису планирани у регулаторном периоду иако су у претходној години исказани у износу од 1.852.000 динара.
- „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду.
- „Трошкове заштите животне средине“ нису планирани у регулаторном периоду.
- Остали нематеријални трошкови бележе раст у односу на претходну годину од 325% Главни разлог за оволики раст је низак ниво трошкова по овом основу у претходној години која је након увођење трошка регулаторне накнаде која је планирана у регулаторном периоду у износу од 819.000 динара значајно порасла. Планирано је да се овај трошак евидентира у оквиру позиције „Сви други остали нематеријални трошкови“. Трошкови регулаторне накнаде услед очигледне формално - техничке грешке нису обрачунати у регулаторном периоду у складу са Методологијом и на основу предложених података њихов исправно обрачунат износ је 1.201.000 динара.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим, изузев напред поменутог обрачуна „Трошкова регулаторне накнаде“ који нема значајнијег утицаја на висину цена из предложеног акта о ценама за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса.

8. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност транспорта природног гаса у износу од 44.509.000 динара (за 2,4% више у односу на претходну годину). Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 42.490.000 динара. Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду планирани су у износу од 2.019.000 динара и правилно су обрачунати у складу са планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Према Рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

9. Стопа повраћаја на регулисана средства

Подносилац захтева је у регулаторном периоду применио стопу повраћаја на регулисана средства у висини од 3,75% и по овом основу је у максимално одобреном приходу за енергетску делатност транспорта природног гаса укључен износ од 37.873.000 динара.

Према Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2007. године за енергетску делатност транспорта природног гаса, регулисана средства се финансирају у потпуности из сопственог капитала, односно позајмљени капитал не постоји.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа повраћаја на регулисана средства од 3,75% се може сматрати оправданом и прихватљивом.

10. Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су у износу од 1.009.958.000 динара. Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода износи 1.021.199.000 динара. Износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода, а која је основ за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода одговара износу исказаном у Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2007. године за енергетску делатност транспорта природног гаса, уз следеће напомене: 1) подносилац захтева је исправно извршио корекцију (умањење) вредности магистралног гасовода МГ – 09 Појате – Ниш за износ од 258.037.000 динара а што је у складу са Извештајем независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2007. годину, и 2) услед очигледне формално - техничке грешке, у износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода није укључен износ од 3.687.000 динара, што нема значајнијег утицаја на висину цена из предложеног акта о ценама за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса. Према општем акту (Правилнику) о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева изабрани модел процене некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања је трошковни модел.
- Нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода не постоји јер је према подацима подносиоца захтева прибављање комплетних средстава на почетку регулаторног периода финансирано из сопствених средстава.
- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода износи 998.717.000 динара и правилно је израчуната у складу са планираним трошковима амортизације (постојећих средстава и средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду) и планираним променама вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду. Подносилац захтева је исправно приказао планирану промену вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду (у износу од 288.781.000 динара) као и планирану промену вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку која неће бити активирана у регулаторном периоду или која нису оправдана и/или ефикасна (у износу од 256.280.000 динара).

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

11. Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду планирани су у износу од 300.000 динара (за 7,1% мање у односу на претходну годину) и примарно се односе на планиране приходе од наплаћених пенала, казни и штета на средствима која су алоцирана у енергетској делатности транспорта природног гаса.

На основу свега напред наведеног, предложени остали приходи у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

12. Трошкови за надокнаду губитака

На основу правилно преузетих техничких података о количини природног гаса која се транспортује у регулаторном периоду и стопи губитака у транспортном систему у регулаторном периоду (0%), нису планирани трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду за енергетску делатност транспорт природног гаса.

12. План улагања

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су у износу од 278.308.000 динара.

Према подацима из Извештаја о реализованим инвестицијама подносиоца захтева, у периоду 01.01 – 30.09.2008. године реализовано је укупно 66.999.000 динара улагања у енергетској делатности транспорта природног гаса (у потпуности из сопствених средстава), при чему је према информацијама добијеним од овлашћеног лица подносиоца захтева исказано очекивање да се у последњем кварталу 2008. године додатно интензивирају активности на реализацији планираних пројеката. Треба нагласити да је подносилац захтева у економским табелама Правила информисања које су у поступку усаглашавања података дана 11.03.2008. године достављене Агенцији, предвидео 1.084.211.000 динара улагања у регулаторном периоду и да је подносилац захтева прихватио сугестије које су му дате од стране Агенције да коригује план улагања у регулаторном периоду и сведе га на реалан ниво.

Извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду су у потпуности сопствена средства подносиоца захтева. Сопствена средства као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду (278.308.000 динара) су већа од планираног трошка амортизације у регулаторном периоду (44.509.000 динара), али је подносилац захтева у образложењу навео да су као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду предвиђена средства која потичу из неенергетских делатности, као и средства оснивачког капитала који је резервисан на рачунима пословних банака. Самим тим, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу оценити као реални. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава у регулаторном периоду. Од укупно планираних улагања (278.308.000 динара) у регулаторном периоду неће бити активирано 256.280.000 динара и овај износ нема утицаја на висину цена из предложеног акта о ценама за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

13. Приходи од прикључака

Приходи од прикључака у регулаторном периоду нису планирани, при чему подносилац захтева није реализовао ове приходе ни у ранијим годинама, а што се може сматрати реалним и прихватљивим.

14. Остали захтевани подаци

Остале економско - финансијске табеле („Подаци о запосленима у регулаторном периоду“, „Трошкови заштите животне средине“ и „Годишње стопе амортизације за средства која ће бити активирана у регулаторном периоду“) у потпуности су усаглашене са подацима приказаним у оквиру „Оперативних трошкова“ (трошкови бруто зарада са доприносима послодавца и трошкови заштите животне средине) и у оквиру „Регулисаних средстава у регулаторном периоду“ (процењени корисни век средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду), те су самим тим у потпуности прихватљиви.

15. Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ (у 000 динара)
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	38.881
2.	Трошкови амортизације	А _т	44.509
3.	Стопа повраћаја на регулисана средства	ППЦК	3,75%
4.	Регулисана средства	РС _т	1.009.958
5.	Износ повраћаја на регулисана средства		37,873
6.	Остали приходи	ОП _т	300
7.	Корекциони елемент	КЕ _т	-
8.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	120.963
9.	Кориговани МОП (50% од редног броја 8.)		60.482

Подносилац захтева је у складу са својом пословном политиком својевољно извршио корекцију (односно умањење) максимално одобреног прихода за енергетску делатност транспорта природног гаса обрачунатог у складу са Методологијом и то за 50%. Имајући у виду релативно мали степен искоришћености система за транспорт природног гаса и релативно малу количину природног гаса које се испоручује системом за транспорт природног гаса подносиоца захтева у регулаторном периоду, Агенција сматра да је наведена корекција максимално одобреног прихода оправдана и прихватљива.

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално – технички исправна.

16. Цене за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица израчунавања цена за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса предметног подносиоца захтева, у наставку је приказан упоредни преглед важећих цена за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса другог транспортера природног гаса (ЈП „Србијасас“, Нови Сад) и предложених цена за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса предметног подносиоца захтева:

(у динарима)

Тарифни Став	Јединица мере	Цене ЈП „Србијагас“	Предлог подносиоца захтева	Индекс
Енергент	m ³	0,52	1,35	259,6
Капацитет	m ³ /дан/година	35,51	66,28	186,7
Енергент за управљање системом	m ³	0,36	0,36	100,0
Укупна просечна цена	m ³	1,11	2,29	206,3

Напомене:

- 1) Цене за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса су без ПДВ-а.
- 2) Укупна просечна цена за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса је искључиво за потребе овог упоређења исказана у дин/m³.
- 3) Цена по тарифном ставу „енергент за управљање системом“ је иста за оба посматрана транспортера природног гаса (оператор система за транспорт природног гаса у Републици Србији је искључиво ЈП „Србијагас“, Нови Сад).

На основу члана 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 91. седници од 14.11.2008. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса „Yugorosgaz“, а. д., Београд, и даје следеће:

МИШЉЕЊЕ

1. „Yugorosgaz“, а. д., Београд, - оператор дистрибутивног система за природни гас, доставио је својим дописом од 27.10.2008. године (заведено у Агенцији под бројем 617/2008-D-02 од 27.10.2008. године) на мишљење Предлог одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса којим су утврђене следеће цене:

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	3,38	
	Остали корисници	2,07	256,16
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	1,28	62,20
	Равномерна потрошња	1,28	49,14
	Системи даљинског грејања	1,28	62,20

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, као и висине планиране стопе повраћаја на регулисана средства који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007) признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је „Yugorosgaz“, а. д., Београд, при образовању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и максимално одобрени приход за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас и извршио алокацију максимално одобрених прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007);
- исказао цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 1/2007);
- стопу повраћаја на регулисана средства обрачунао у висини од 3,75% за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас.

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила:

- да су сви елементи релевантни за утврђивање оправданих трошкова пословања и максимално одобреног прихода за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, реално исказани и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим;
- да је предложена стопа повраћаја нижа од нивоа уобичајене стопе у земљама са сличним условима и ризицима пословања за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом за природни гас.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за дистрибуцију природног гаса и система за управљање дистрибутивним системом за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 649/2008-Д-1/10
Београд, 14.11.2008. године



АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса

1. Уводне напомене

У складу са чланом 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004), „Yugorosgaz“, а. д., Београд, као оператор дистрибутивног система за природни гас, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (АЕРС) на давање мишљења предлог акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 617/2008-D-02 од 27.10.2008. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

„Yugorosgaz“, а. д., Београд, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, а током анализе предлога достављеног 11.03.2008. године извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

2. Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле приложене уз Предлог одлуке на захтев Агенције, за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас предметни подносилац предлога је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода а према Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007), као и на формално - техничку исправност алокације предметног максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима а према Тарифном систему за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 1/2007).

У поступку економско – финансијске анализе предложеног акта о ценама узето је у обзир и следеће:

- Подносилац захтева је затворено акционарско друштво и ималац је лиценци за обављање пет енергетских делатности, а поред тога обавља и неенергетске делатности.
- Подносилац захтева је у складу са чланом 43. Закона извршио раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима, као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2007. годину. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за 2007. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2007. годину за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, уз занемарљива одступања која немају готово никаквог утицаја на висину цена из предложеног акта о ценама за

приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобреног прихода за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких трошкова, средстава и осталих прихода у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

3. Опис дистрибутивног система

„Yugorosgaz“ а.д. обавља делатност дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом који чине 23 707 km дистрибутивне мреже и 6 мерно регулационих станица (МРС). Наведени подаци су из лиценце 023/07-ЛГ-20 од 01.02.2007. године, а у току је процедура за проширење лиценце на основу захтева „Yugorosgaz“ а.д. за проширење лиценце.

4. Количине природног гаса планиране за дистрибуцију у 2008.г.

Тарифни елемент „енергент“ - 31.378.000 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2008. години. Тарифни елемент енергент је правилно израчунат и износи по групама: у Категорији 1 - 28.000 m³ за домаћинства и 1.000.000 m³ за остале купце и у Категорији 2 - 4.000.000 m³ за неравномерну потрошњу, 6.350.000 m³ за равномерну потрошњу и 20.000.000 m³ за системе даљинског грејања у. Планиране количине за 2008. годину су веће од реализације у 2007. години за 22%.

Тарифни елемент „капацитет“ - 281.202 m³/дан/год. је за 2008. годину усвојен на основу података из 2007. године. Тарифни елемент капацитет је правилно израчунат и износи по групама: у Категорији 1 - 143 m³/дан/год. за домаћинства и 1.662 m³/дан/год. за остале купце и у Категорији 2 - 11.574 m³/дан/год. за неравномерну потрошњу, 25.676 m³/дан/год. за равномерну потрошњу и 242.147 m³/дан/год. за системе даљинског грејања.

5. Планирани губици природног гаса за 2008.годину

Губици природног гаса у дистрибутивном систему нису планирани за 2008.годину. С обзиром да не постоји адекватно мерење на ГМРС Ниш, количине које се измере код купаца природног гаса се узимају као количине које су испоручене у дистрибутивни систем. Због тога се губици у 2007. години нису могли утврдити ако их је било, те је усаглашено је да се они не планирају ни за 2008. годину. Агенција је у Коментару на енергетско-техничке табеле правила информисања од 24.03.2008. године, обавестила „Yugorosgaz“ а.д. да, ако у току 2008. године буду постављена адекватна мерила и по завршетку године се утврде оправдани губици који су у складу са међународним искуствима, они бити признати и унети у 2009. годину кроз корекциони елемент.

6. Анализа планираних инвестиција за 2008.год.

„Yugorosgaz“ а.д. нема усвојен петогодишњи план развоја, што отежава анализу оправданости инвестиција.

Програмом пословања „Yugorosgaz“ а.д за 2008. годину, су предвиђене следеће инвестиционе активности за делатност дистрибуције: изградња дистрибутивних гасних мрежа у Нишу, Ражњу и Алексинцу, као и припремни радови за градске мреже у Лесковцу и Врању. Капацитети тих мрежа су знатно већи од планираног броја нових прикључака у регулаторном периоду. Поред наведеног,

планиране су инвестиције у возила, алат и опрему, рачунарску опрему и програме, као и опремање канцеларије у Нишу. Предложене инвестиције су у техничком смислу оправдане.

7. Оперативни трошкови за енергетску делатност дистрибуцију природног гаса

Економско–финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2008. годину од 6,0% (односно 7,1% просечно), као и да је планирана дистрибуирана количина природног гаса у регулаторном периоду већа у односу на претходну годину за 22%, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 24.608.000 динара (за 59,8% мање у односу на претходну годину), а приказани су у табели на следећој страни. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани оперативни трошкови у регулаторном периоду.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на претходну годину и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- Позиција „Трошкови горива и енергије“ бележи раст од 15%. Главни узрок таквом расту су трошкови електричне енергије који су планирани у регулаторном периоду у износу од 287.000 динара (за 52,4% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица промене пословног простора (у мају 2007. године). Имајући у виду наведено образложење подносиоца захтева као и пораст цене електричне енергије који је остварен у досадашњем делу регулаторног периода, планирана висина овог трошка се у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)“ заједно са позицијом „Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 8.975.000 динара (за 62,9% мање у односу на претходну годину). Подносилац захтева је предметни трошак планирао у регулаторном периоду у складу са инструкцијама које су му дате од стране Агенције (инструкција је дата на основу benchmarkinga са упоредивим енергетским субјектом), односно у висини од 73.000 динара месечно по запосленом, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови накнада по уговору о делу“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 269.000 динара (за 56,2% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица увећаних трошкова везаних за регулисање заштите на раду, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 394.000 динара (за 286,3% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица промене пословног простора (пословни простор је услед повећаног обима пословних активности увећан четири пута), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 2.161.000 динара (за 87,5% мање у односу на претходну годину). Подносилац захтева је предметни трошак планирао у регулаторном периоду у складу са инструкцијама које су му дате од стране Агенције (инструкција је дата на основу benchmarkinga са упоредивим енергетским субјектом), односно у висини од 1.111.110 динара годишње по

члану управног и надзорног одбора (односно у висини припадајућег дела предметног заједничког трошка за седам чланова управног и надзорног одбора који је алоциран у енергетској делатности дистрибуције природног гаса), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.

ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

у 000 динара

Редни број	Позиција	2007	2008	Индекс
1.	Трошкови материјала	1.342	1.282	96
1.1.	Трошкови материјала за израду	209	139	66
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	281	167	59
1.3.	Трошкови горива и енергије	852	977	115
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	48.389	13.459	28
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	21.637	7.369	34
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	2.553	1.607	63
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	172	269	156
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима			
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	102	394	386
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	645		
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	17.272	2.161	13
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	6.008	1.661	28
3.	Трошкови производних услуга	5.690	5.675	100
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака			
3.2.	Трошкови транспортних услуга	633	667	105
3.3.	Трошкови услуга одржавања	1.459	1.488	102
3.4.	Трошкови закупнина	2.313	2.500	108
3.5.	Трошкови сајмова			
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	214	250	117
3.7.	Трошкови истраживања			
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују			
3.9.	Трошкови осталих услуга	1.071	770	72
4.	Нематеријални трошкови	5.750	4.191	73
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	1.572	360	23
4.2.	Трошкови репрезентације	1.315	1.254	95
4.3.	Трошкови премија осигурања	2.445	2.522	103
4.4.	Трошкови платног промета	11	56	505
4.5.	Трошкови чланарина	119		
4.6.	Трошкови пореза	63		
4.7.	Трошкови доприноса			
4.8.	Остали нематеријални трошкови	225		
5.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4)	61.171	24.608	40
6.	Број запослених (стање крај године)	9	11	122

- Трошкови услуга одржавања планирани су за 2% више у односу на претходну годину. У структури ових трошкова „Трошкови услуга одржавања гасоводног система“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 1.040.000 динара (за 24,6% више у односу на претходну годину) и планирана висина овог трошка у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови закупа пословног простора“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 2.500.000 динара (за 10,1% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица промене пословног простора (у мају 2007. године), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- У оквиру „Трошкови осталих услуга“ предвиђени су и трошкови чувања имовине и физичког обезбеђења који су планирани у регулаторном периоду у износу од 197.000 динара (за 68,4% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица промене пословног простора (у мају 2007. године), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови репрезентације“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 1.254.000 динара (за 4,7% мање у односу на претходну годину). Подносилац захтева је предметни трошак планирао у регулаторном периоду у складу са инструкцијама које су му дате од стране Агенције (инструкција је дата на основу benchmarkinga са упоредивим енергетским субјектима), односно у мањем износу у односу на претходну годину, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови премија осигурања имовине“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 2.522.000 динара (за 3,6% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је у образложењу навео да је планирано повећање предметног трошка у регулаторном периоду последица увећања вредности имовине која је предмет осигурања (између осталог и услед интензивираних пројеката гасификације), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ нису планирани у регулаторном периоду иако су у претходној години исказани у износу од 1.544.000 динара.
- „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду.
- „Трошкове заштите животне средине“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

8. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 15.602.000 динара (за 14,3% мање у односу на претходну годину). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани трошкови амортизације у регулаторном периоду.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 12.845.000 динара. Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду планирани су у износу од 2.756.000 динара и правилно су обрачунати у складу са

планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Према Рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

9. Стопа повраћаја на регулисана средства

Подносилац захтева је у регулаторном периоду применио стопу повраћаја на регулисана средства у висини од 3,75% и по овом основу је у максимално одобреном приходу за енергетску делатност дистрибуције природног гаса укључен износ од 17.939.000 динара.

Према Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2007. године за енергетску делатност дистрибуције природног гаса, регулисана средства се финансирају у потпуности из сопственог капитала, односно позајмљени капитал не постоји.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа повраћаја на регулисана средства од 3,75% се може сматрати оправданом и прихватљивом.

10. Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 478.372.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана регулисана средства у регулаторном периоду.

Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода износи 408.083.000 динара. Износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода, а која је основ за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода одговара износу исказаном у Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2007. године за енергетску делатност дистрибуције природног гаса. Према општем акту (Правилнику) о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева изабрани модел процене некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања је трошковни модел.
- Нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода износи 3.578.000 динара и наведени износ одговара кумулираним приходима од прикључака оствареним пре почетка регулаторног периода.
- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода износи 548.661.000 динара и правилно је израчуната у складу са планираним трошковима амортизације (постојећих средстава и средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду) и планираним променама вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду. Подносилац захтева је исправно приказао планирану промену вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду (у износу од 202.087.000 динара), планирану промену вредности средстава прибављених без накнаде у регулаторном периоду (у износу од 5.000.000 динара), као и планирану промену вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина,

постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку која неће бити активирана у регулаторном периоду или која нису оправдана и/или ефикасна (у износу од 35.997.000 динара).

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

11. Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 232.000 динара (за 30,4% више у односу на претходну годину) и односе се на планиране приходе од издавања техничких услова и сагласности и планиране приходе од наплаћених пенала, казни и штета на средствима која су алоцирана у енергетској делатности дистрибуције природног гаса. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани остали приходи у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени остали приходи у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

12. Трошкови за надокнаду губитака

На основу правилно преузетих техничких података о количини природног гаса која се дистрибуира у регулаторном периоду и стопи губитака у дистрибутивном систему у регулаторном периоду (0%), нису планирани трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас.

13. План улагања

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 197.087.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана улагања у регулаторном периоду.

Према подацима из Извештаја о реализованим инвестицијама подносиоца захтева, у периоду 01.01. – 30.09.2008. године реализовано је укупно 39.062.000 динара улагања у енергетској делатности дистрибуције природног гаса (доминантно из сопствених средстава), при чему је према информацијама добијеним од овлашћеног лица подносиоца захтева исказано очекивање да се у последњем кварталу 2008. године додатно интензивирају активности на реализацији планираних пројеката.

У изворима финансирања планираних улагања у регулаторном периоду сопствена средства учествују са 192.087.000 динара (или 97,5%), а средства потрошача са 5.000.000 динара (или 2,5%). Сопствена средства као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду (192.087.000 динара) су већа од планираног трошка амортизације у регулаторном периоду (15.602.000 динара), али је подносилац захтева у образложењу навео да су као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду предвиђена средства која потичу из неенергетских делатности, као и средства оснивачког капитала који је резервисан на рачунима пословних банака. Самим тим, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу оценити као реални. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава у регулаторном периоду. Од укупно планираних улагања у регулаторном периоду (197.087.000 динара) у регулаторном периоду неће бити активирано 35.997.000 динара и овај износ нема утицаја на висину цена из предложеног акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

14. Приходи од прикључака

Приходи од прикључака у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 5.000.000 динара (за 47,5% више у односу на претходну годину), а што се може сматрати реалним и прихватљивим.

15. Остали захтевани подаци

Остале економско - финансијске табеле („Подаци о запосленима у регулаторном периоду“, „Трошкови заштите животне средине“ и „Годишње стопе амортизације за средства која ће бити активирана у регулаторном периоду“) у потпуности су усаглашене са подацима приказаним у оквиру „Оперативних трошкова“ (трошкови бруто зарада са доприносима послодавца и трошкови заштите животне средине) и у оквиру „Регулисаних средстава у регулаторном периоду“ (процењени корисни век средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду), те су самим тим у потпуности прихватљиви.

16. Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ (у 000 динара)	
			Дистрибуција природног гаса	Управљање дистрибутивним системом за природни гас
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	24.608	-
2.	Трошкови амортизације	А _т	15.602	-
3.	Стопа повраћаја на регулисана средства	ППЦК	3,75%	-
4.	Регулисана средства	РС _т	478.372	-
5.	Износ повраћаја на регулисана средства		17.939	
6.	Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса	Г _т	-	-
7.	Остали приходи	ОП _т	232	-
8.	Корекциони елемент	КЕ _т	-	-
9.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	57.916	-

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално-технички исправна.

На основу члана 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 91. седници од 14.11.2008. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене природног гаса за тарифне купце „Yugorogaz“, а. д., Београд, и даје следеће

МИШЉЕЊЕ

1. „Yugorogaz“, а. д., Београд, - трговац на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставио је својим дописом од 27.10.2008. године (заведено у Агенцији под бројем 619/2008-D-02 од 27.10.2008. године) на мишљење Предлог одлуке о утврђивању цене природног гаса за тарифне купце којим су утврђене следеће цене:

Категорије купаца	Групе Купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)	Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)
Категорија 1 p < 6 бар	Домаћинства	32,91		2.479,73
	Остали купци	31,41	294,00	2.479,73
Категорија 2 6 ≤ p < 16 бар	Неравномерна потрошња	30,62	100,04	24.797,30
	Равномерна потрошња	30,62	79,03	24.797,30
	Системи даљинског грејања	30,62	100,04	24.797,30

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007), признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је „Yugorogaz“, а. д., Београд, при образовању цене природног гаса за тарифне купце:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца и извршио алокацију максимално одобреног прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце, и
- исказао цене по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/2007).

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила да су елементи за утврђивање оправданих трошкова пословања који су, сагласно наведеној методологији, од утицаја на утврђивање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца исказани реално и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 649/2008-Д-І/12
Београд, 14.11.2008. године



АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама природног гаса за тарифне купце

1. Уводне напомене

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, 84/2004), „Yugorosgaz”, а. д., Београд, лиценцирани енергетски субјект за трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама природног гаса за тарифне купце (допис заведен у Агенцији под бројем 619/2008-D-02 од 27.10.2008. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

Yugorosgaz a.d., је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога а током анализе предлога достављеног 11.03.2008., извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

2. Полазне основе

Сви енергетско – технички и економско - финансијски подаци садржани у табелама које су, на захтев Агенције, приложене уз Предлог одлуке о ценама за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, су коректно и свеобухватно приказани. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, а према Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС”, 68/2006 и 1/2007), као и на проверу исправности алокације максимално одобреног прихода на тарифне елементе, односно на правилност израчунавања цена по тарифним ставовима утврђеним Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС”, 1/2007).

У поступку анализе економско – финансијских параметара у предложеном акту о ценама узете су у обзир и следеће чињенице:

- Подносилац захтева је затворено акционарско друштво и ималац је лиценци за обављање пет енергетских делатности, а поред тога обавља и неенергетске делатности.

- Подносилац захтева је у складу са чланом 43. Закона извршио раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и доставио је Агенцији билансе стања и билансе успеха по делатностима, као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја за 2007. годину. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама - Правила информисања наведени за 2007. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2007. годину за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких трошкова и средстава у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

3. Општи подаци

„Yugorosgaz“ а.д., Београд обавља делатност транспорта природног гаса, дистрибуције природног гаса, управљања дистрибутивним системом и трговине на мало на дистрибутивном систему.

Укупан број места испоруке на дистрибутивној мрежи „Yugorosgaz“ а.д. је на почетку регулаторног периода износио 33, а на крају регулаторног периода је планирано 64. Средњи број места испоруке за регулаторни период износи 49.

4. Количине природног гаса планиране за продају у 2008. години

Методологијама је предвиђено да је Енергетски биланс Републике Србије, односно подаци који служе за његово доношење или документа на основу којих се он доноси, основа за прихватање података о количинама природног гаса. Влада Републике Србије је Енергетски биланс за 2008. годину усвојила у децембру 2007. године. „Yugorosgaz“ а.д. је планирао и доставио ЈП „Србијагас“ захтев за потребе Енергетског биланса за 2008. годину за 31.400.000 m³ природног гаса. Од наведених количина 22.000 m³ је предвиђено за предгрејавање природног гаса и грејање просторија на транспортном систему. Планиране количине за трговца на мало „Yugorosgaz“ а.д. износе 31.378.000 m³.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода „Yugorosgaz“ а.д. за енергетску делатност Трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, расподељују се на основу података о планираним количинама природног гаса, максималној дневној потрошњи и броју места испоруке на којима ће се у 2008. години продавати природни гас тарифним купцима прикљученим на дистрибутивни гасовод „Yugorosgaz“ а.д..

Тарифни елемент „енергент“ - 31.378.000 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2008. години. Тарифни елемент енергент је правилно израчунат и износи по групама: у Категорији 1 - 28.000 m³ за домаћинства и 1.000.000 m³ за остале купце и у Категорији 2 - 4.000.000 m³ за неравномерну потрошњу, 6.350.000 m³ за равномерну потрошњу и 20.000.000 m³ за системе даљинског грејања у. Планиране количине за 2008. годину су веће од реализације у 2007. години за 22%.

Тарифни елемент „капацитет“ - 281.202 m³/дан/год. је за 2008. годину усвојен на основу података из 2007. године. Тарифни елемент капацитет је правилно израчунат и износи по групама: у Категорији 1 - 143 m³/дан/год. за домаћинства и 1.662 m³/дан/год. за остале купце и у Категорији 2 - 11.574 m³/дан/год. за неравномерну потрошњу, 25.676 m³/дан/год. за равномерну потрошњу и 242.147 m³/дан/год. за системе даљинског грејања.

Тарифни елемент „место испоруке“ - 49 за трговца на мало је израчунат као средња вредност броја активних прикључака на почетку и на крају регулаторног периода. „Yugorosgaz“ а.д. је предвидео да ће се на дистрибутивну мрежу $p < 6 \text{ bar}$ прикључити 28 нових купаца и то 20 типских и 8 индивидуалних, а на мрежу притиска $6 \text{ bar} \leq p < 16 \text{ bar}$ 3 нова купца. Од укупног броја места испоруке у Категорији 1 се налази 38 (домаћинства 20 и остали 18), а у Категорији 2 се налази 11 (неравномерна потрошња 3, равномерна потрошња 5 и системи даљинског грејања 3).

5. Анализа планираних инвестиција за 2008.год.

„Yugorosgaz“ а.д. није планирао инвестиције за енергетску делатност трговина природним гасом за потребе тарифних купаца у Предлогу пословног плана за 2008. годину.

6. Оперативни трошкови

Економско–финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2008. годину од 6,0% (односно 7,1% просечно), као и да је планирана продаја природног гаса у регулаторном периоду за 21,8% већа у односу на претходну годину, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови који учествују у формирању максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине природним гасом за потребе тарифних купаца планирани су у регулаторном периоду у износу од 298.000 динара (за 99,2% мање у односу на претходну годину).

Подносилац захтева је укупне оперативне трошкове планирао у регулаторном периоду у износу од 13.586.000 динара (за 62,3% мање у односу на претходну годину), али је у складу са својом пословном политиком извршио корекцију (умањење) укупних оперативних трошкова за енергетску делатност трговине природним гасом за потребе тарифних купаца и то за 97,8% (односно са 13.586.000 динара на 298.000 динара), те је на основу тако достављених података извршена оцена оправданости трошкова пословања који утичу на образовање цена.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

7. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације који учествују у формирању максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине природним гасом за потребе тарифних купаца планирани су у регулаторном периоду у износу од 69.000 динара (за 89,9% мање у односу на претходну годину).

Подносилац захтева је трошкове амортизације планирао у регулаторном периоду у износу од 691.000 динара (за 1,6% више у односу на претходну годину), али је у складу са својом пословном политиком извршио корекцију (умањење) трошкова амортизације за енергетску делатност трговине природним гасом за потребе тарифних купаца и то за 90,0% (односно са 691.000 динара на 69.000 динара), те су ове величине биле основа за утврђивање оправданих трошкова пословања.

Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду нису планирани у регулаторном периоду.

Према Рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

8. Трошкови набавке природног гаса

Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке, планирани су у регулаторном периоду у износу од 911.300.000 динара.

Технички подаци о количини природног гаса коју трговац на мало природним гасом за потребе тарифних купаца набавља од трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у регулаторном периоду и збиру максималних дневних потрошњи природног гаса на свим местима примопредаје гаса од трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у регулаторном периоду исправно су преузети из одговарајућих техничких табела.

У обрачуну трошкова набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке примењена је цена по тарифном ставу "енергент" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 28,71 дин/м³ и цена по тарифном ставу "капацитет" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 38,13 дин/м³/дан/година, што значи да је укалкулисао трошкове набавке природног гаса по ценама са којима се сагласила Влада приликом давања сагласности на цене ЈП «Србијагас», Нови Сад (Одлука ЈП «Србијагас» о утврђивању цене природног гаса за тарифне купце објављена у "Службеном гласнику РС", 93/2008).

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

9. Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса планирани су у износу од 57.916.000 динара. Сви подаци који су коришћени у обрачуну наведених трошкова исправно су преузети из одговарајућих економских табела Правила информисања.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

10. Накнада на име ризика наплате потраживања

Накнада на име ризика наплате потраживања планирана је у регулаторном периоду у износу од 19.787.000 динара (2,0% од износа максимално одобреног прихода обрачунатог не узимајући у обзир накнаду на име ризика наплате потраживања у регулаторном периоду) и може се сматрати оправданом и прихватљивом.

11. План улагања

Подносилац захтева није планирао улагања у регулаторном периоду.

12. Остали захтевани подаци

Остале економско - финансијски подаци („Подаци о запосленима у регулаторном периоду“ и „Годишње стопе амортизације за средства која ће бити активирана у регулаторном периоду“) у потпуности су усаглашени са подацима приказаним у оквиру „Оперативних трошкова“ (трошкови бруто зарада са доприносима послодавца) и у оквиру „Трошкови амортизације у регулаторном периоду“ (процењени корисни век средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду) те су самим тим у потпуности прихватљиви.

13. Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ (у 000 динара)
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	298
2.	Трошкови амортизације	А _т	69
3.	Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке	НПГ _т	911.300
4.	Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса	ТД _т	57.916
5.	Накнада на име ризика наплате потраживања	НРП _т	19.787
6.	Корекциони елемент	КЕ _т	-
	Максимално одобрени приход	МОП _т	989.371

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално – технички исправна.

14. Цене природног гаса за тарифне купце

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката везаних за израчунавање цена природног гаса за тарифне купце, даје се табеларни приказ - упоредни преглед постојећих цена по којима се природни гас обрачунавао купцима и цена природног гаса за тарифне купце обрачунате применом тарифног система, као и упоредни преглед тих цена са ценама ЈП «Србијагас», Нови Сад, (приказане цене су искључиво за потребе овог упоређења исказане у дин/м³):

Упоредни преглед постојећих цена природног гаса и цена природног гаса за тарифне купце према предлогу подносиоца захтева

(у дин/м³)

Категорије купаца	Групе купаца	Постојећа продајна цена (01.10 – 15.10.2008.)	Предлог подносиоца захтева	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	21,27	34,68	163,1
	Остали купци	41,98	31,94	76,1
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	37,41	30,92	82,7
	Равномерна потрошња	37,41	30,96	82,7
	Системи даљинског грејања	24,76	31,83	128,6
Укупна просечна цена		29,48	31,54	107,0

Напомена: Продајне цене природног гаса су без ПДВ-а.

Упоредан преглед цена природног гаса по категоријама купаца ЈП Србијагас и ЈКП Суботицагас

(у дин/м³)

Категорије купаца	Групе купаца	Цене ЈП „Србијагас“	Предлог подносиоца захтева	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	34,01	34,68	102,0
	Остали купци	32,27	31,94	99,0
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	31,33	30,92	98,7
	Равномерна потрошња	31,00	30,96	99,9
	Системи даљинског грејања	31,41	31,83	101,3

Напомена: Продајне цене природног гаса су без ПДВ-а